

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

L 66

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

52. sējums
2009. gada 11. marts

Saturs

I *Tiesību akti, kuri pieņemti, piemērojot EK/Euratom līgumus, un kuru publicēšana ir obligāta*

REGULAS

Komisijas Regula (EK) Nr. 187/2009 (2009. gada 10. marts), ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai 1

II *Tiesību akti, kuri pieņemti, piemērojot EK/Euratom līgumus, un kuru publicēšana nav obligāta*

LĒMUMI

Komisija

2009/179/EK:

★ **Komisijas Lēmums (2008. gada 21. oktobris) par valsts atbalstu C 9/07 (ex N 608/06), ko Spānija plāno piešķirt uzņēmumam "Industria de Turbo Propulsores" (izziņots ar dokumenta numuru C(2008) 6011) ⁽¹⁾**..... 3

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ

I

(Tiesību akti, kuri pieņemti, piemērojot EK/Euratom līgumus, un kuru publicēšana ir obligāta)

REGULAS

KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 187/2009

(2009. gada 10. marts),

ar kuru nosaka standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

tā kā:

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

Regulā (EK) Nr. 1580/2007, piemērojot Urugvajas kārtas daudzpusējo tirdzniecības sarunu iznākumus, paredzēti kritēriji, pēc kuriem Komisija nosaka standarta importa vērtības minētās regulas XV pielikuma A daļā norādītajiem produktiem no trešām valstīm un laika periodiem,

ņemot vērā Padomes 2007. gada 22. oktobra Regulu (EK) Nr. 1234/2007, ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem (Vienotā TKO regula) ⁽¹⁾,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Standarta importa vērtības, kas paredzētas Regulas (EK) Nr. 1580/2007 138. pantā, ir tādas, kā norādīts šīs regulas pielikumā.

ņemot vērā Komisijas 2007. gada 21. decembra Regulu (EK) Nr. 1580/2007, ar ko nosaka Regulu (EK) Nr. 2200/96, (EK) Nr. 2201/96 un (EK) Nr. 1182/2007 īstenošanas noteikumus augļu un dārzeņu nozarē ⁽²⁾, un jo īpaši tās 138. panta 1. punktu,

2. pants

Šī regula stājas spēkā 2009. gada 11. martā.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2009. gada 10. martā

Komisijas vārdā —
lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektors
Jean-Luc DEMARTY

⁽¹⁾ OV L 299, 16.11.2007., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 350, 31.12.2007., 1. lpp.

PIELIKUMS

Standarta importa vērtības atsevišķu veidu augļu un dārzeņu ieviešanas cenas noteikšanai

(EUR/100 kg)

KN kods	Trešās valsts kods ⁽¹⁾	Standarta ieviešanas vērtība
0702 00 00	JO	82,9
	MA	72,0
	TN	134,4
	TR	122,4
	ZZ	102,9
0707 00 05	EG	147,3
	JO	166,9
	MA	93,4
	MK	133,4
	TR	175,2
	ZZ	143,2
0709 90 70	JO	249,0
	MA	57,6
	TR	144,3
	ZZ	150,3
0709 90 80	EG	96,9
	ZZ	96,9
0805 10 20	EG	43,4
	IL	61,4
	MA	47,9
	TN	48,4
	TR	69,0
	ZZ	54,0
0805 50 10	EG	51,3
	MA	61,0
	TR	62,3
	ZZ	58,2
0808 10 80	AR	105,3
	CA	86,3
	CL	101,1
	CN	86,2
	MK	22,7
	US	119,7
	ZZ	86,9
0808 20 50	AR	81,3
	CL	90,7
	CN	69,1
	US	105,7
	ZA	94,0
	ZZ	88,2

⁽¹⁾ Valstu nomenklatūra, kas paredzēta Komisijas Regulā (EK) Nr. 1833/2006 (OV L 354, 14.12.2006., 19. lpp.). Kods "ZZ" nozīmē "citas izcelsmes vietas".

II

(Tiesību akti, kuri pieņemti, piemērojot EK/Euratom līgumus, un kuru publicēšana nav obligāta)

LĒMUMI

KOMISIJA

KOMISIJAS LĒMUMS

(2008. gada 21. oktobris)

par valsts atbalstu C 9/07 (ex N 608/06), ko Spānija plāno piešķirt uzņēmumam “*Industria de Turbo Propulsores*”

(izziņots ar dokumenta numuru C(2008) 6011)

(Autentisks ir tikai teksts spāņu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2009/179/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

(2) Komisija 2007. gada 21. marta vēstulē informēja Spāniju par savu lēmumu uzsākt EK līguma 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru attiecībā uz minēto pasākumu.

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 88. panta 2. punkta pirmo daļu,

(3) Komisijas lēmums uzsākt procedūru tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽²⁾. Komisija uzaicināja ieinteresētās personas iesniegt piezīmes par attiecīgo pasākumu.

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas zona līgumu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

(4) Spānija 2007. gada 4. jūnijā iesniedza savas piezīmes.

uzaicinājusi ieinteresētās personas iesniegt piezīmes atbilstīgi šiem noteikumiem ⁽¹⁾,

(5) Atbalsta saņēmējs, uzņēmums “*Industria de Turbo Propulsores*” (turpmāk “*ITP*”), 2007. gada 13. jūnija vēstulē iesniedza savas piezīmes.

izskatījusi šīs piezīmes,

(6) Uzņēmums “*Rolls-Royce*” (turpmāk “*RR*”), kas lēmumā par procedūras uzsākšanu bija norādīts kā iespējamais netieša atbalsta saņēmējs, 2007. gada 13. jūnija vēstulē iesniedza savas piezīmes.

tā kā:

1. PROCEDŪRA

(1) Spānija 2006. gada 11. septembrī paziņoja Komisijai par pasākumu saistībā ar valsts atbalstu, ko tā plāno piešķirt uzņēmumam “*Industria de Turbo Propulsores*”.

(7) Komisija 2007. gada 19. jūnija vēstulē nosūtīja šīs piezīmes Spānijai, kas iesniedza savas piezīmes 2007. gada 12. jūlijā.

⁽¹⁾ OV C 108, 12.5.2007., 18. lpp.

⁽²⁾ Skatīt 1. zemspītras piezīmi.

- (8) Komisija 2007. gada 19. decembra vēstulēs lietā ieinteresētajām personām, Spānijai, ITP un RR, pieprasīja papildu informāciju.
- (9) ITP atbildēja 2008. gada 25. februāra vēstulē.
- (10) Spānija atbildēja 2008. gada 29. februāra vēstulē.
- (11) RR atbildēja 2008. gada 5. marta vēstulē.
- (12) Komisija 2008. gada 12. martā nosūtīja Spānijai no ITP un RR saņemto informāciju. Spānija iesniedza savas piezīmes par šo informāciju 2008. gada 9. aprīlī.
- (13) Komisija 2008. gada 26. jūnija vēstulē pieprasīja Spānijai papildu informāciju.
- (14) Spānija atbildēja 2008. gada 17. jūlija vēstulē. Pēc tam 2008. gada 7. augustā Spānija iesniedza pārskatītu šīs vēstules versiju.
- (15) Visbeidzot, 2008. gada 18. septembra vēstulē Spānija iesniedza atbalsta summas galīgo aprēķinu kopā ar izlabotiem maksāšanas un atmaksāšanas grafikiem.
- (16) Komisija 2007. gada 19. decembra vēstulēs lietā ieinteresētajām personām, Spānijai, ITP un RR, pieprasīja papildu informāciju.
- (17) ITP ir dzinēju ražotājs aeronautikas nozarē. Tas nodarbojas ar aeronautikas dzinēju un gāzes turbīnu projektēšanu, izpēti un attīstību, montāžu un testēšanu. Tas dibināts 1991. gadā. Tas ir piedalījies citu dzinēju izstrādē militārajā jomā, piemēram, dzinēja EJ200, kas paredzēts Eurofighter Typhoon, izstrādē, un civilajā jomā, piemēram, dzinēju Trent 500 un Trent 900 izstrādē. Tas ir saņēmis atbalstus šīm divām pēdējām programmām ⁽³⁾.
- (18) Paziņotais pasākums attiecas uz atbalstu pētniecības un attīstības darbībām, ko veicis ITP saistībā ar Trent 1000. Bez Trent 1000 lidaparāts B787 tiks aprīkots arī ar vēl vienu dzinēju, kura nosaukums ir GenX, ko izstrādā uzņēmums General Electric kopā ar vairākiem partneriem.
- (19) Dzinēju Trent 1000 izstrādā RR un partneru grupa, ar ko tiek dalīts risks un peļņa, bez ITP tie ir šādi uzņēmumi: Mitsubishi Heavy Industries, Kawasaki Heavy Industries, Goodrich, Hamilton Sundstrand un Carlton Forge. Dzinējs Trent 1000 2007. gada 7. augustā saņēma sertifikātu, kas apliecina tā derīgumu lidošanai. Taču tā izmantošanas sākšana ir atlikta sakarā ar to, ka paša lidaparāta izstrāde salīdzinājumā ar sākotnējo grafiku ir ievērojami aizkavējusies.
- (20) Projektā Trent 1000 ITP piedalās kā partneris, ar kuru tiek dalīts risks un peļņa, ar 11 % lielu daļu. Saprāšanās memorandu ar RR parakstīja 2004. gada 28. septembrī. Riska un peļņas sadales galīgo līgumu abi uzņēmumi parakstīja 2005. gada 15. jūlijā.
- (21) Kopējais ITP ieguldījums projektā sasniedz EUR [...] (*), kas sadalās šādi: EUR [...] pētniecības un attīstības izdevumiem; vairāk par EUR [...] ieguldījumiem turbīnas ražošanā; EUR [...] citiem izdevumiem (IT, sertifikācijai, transportam utt.).
- (22) ITP ir atbildīgs par zemspiediena turbīnas izstrādi jaunajam dzinējam. Pretenciozie tehnoloģiskie mērķi, ko zemspiediena turbīnas izstrādei ir izvirzījis RR, ir sākotnējās vērtības samazināšana par [...] %; projektēšanas laika samazināšana par [...] %; svara samazināšana par [...] %; trokšņa līmeņa samazināšana par [...] dB.

2. PASĀKUMA MĒRĶIS

- (16) Spānijas iestādes vēlētos piešķirt atbalstu ITP tā līdzdalībai projektā "Dzinējs Trent 1000", ko Boeing B 787 lidaparātiem izstrādā RR. Projekts sākas 2005. gadā un beigsies 2009. gadā.
- (17) Atbalsta saņēmējs – ITP – ir lidaparātu dzinēju ražošanas uzņēmums, kas atrodas Spānijā. Tā galvenā ražotne atrodas īpaši atbalstāmā reģionā Basku zemē. Citas ražotnes Madrides apkārtnē arī atrodas atbalstāmā reģionā (EK līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkts).
- (18) ITP ir liels uzņēmums: tā kopējais pārdošanas apjoms 2006. gadā sasniedza apmēram 439 miljonus euro. Darbinieku skaits ITP un tā meitasuzņēmumos ir
- (3) Attiecīgi lieta C 38/01 un N 165/03.
- (*) Komercnoslēpums.

(25) Lai sasniegtu šos mērķus, *ITP* pētniecības un attīstības procesā saskaras ar vairākām problēmām:

— jauni materiāli un procesi: dažām detaļām pirmo reizi tiks izmantoti jauni materiāli, kam vajadzīgi jauni procesi,

— mehāniskā tehnoloģija: *ITP* izstrādās jaunu sistēmu izolācijai, ieviešanas optimizēšanai un struktūras uzlabošanai,

— aerodinamika: jauns dizains un profili,

— tehnoloģija un metodoloģija: šī dzinēja izstrādei nepieciešamais laiks ir par vienu gadu mazāks nekā iepriekšējo dzinēju izstrādei nepieciešamais laiks; lai *RR* izpildītu šo prasību, *ITP* ir jāsāk izmantot piemēroti instrumenti iteratīvu aprēķinu veikšanai.

3. LĒMUMĀ PAR PROCEDŪRAS UZSĀKŠANU PAUSTĀS ŠAUBAS

(26) Komisija nolēma uzsākt procedūru pirmkārt tāpēc, ka tās rīcībā nebija pietiekamas informācijas par atbalsta piešķiršanas lēmumu (Spānija bija paziņojusi tikai par tā otro daļu). Pat pēc divu detalizētu informācijas pieprasījumu nosūtīšanas⁽⁴⁾ faktiskā informācija par piešķirto atbalstu nebija pietiekama.

(27) Otrkārt, Komisijai bija šaubas vai trūka informācijas, vai arī tai bija gan šaubas, gan trūka informācijas par dažādiem jautājumiem:

— tirgus nepilnības bija uzskatāmi jāpierāda,

— nebija pierādīta stimulējošā ietekme,

— bija dažādas šaubas par darbību klasificēšanu pa pētniecības un attīstības kategorijām un par izmaksu attiecināmību,

— bija šaubas par atbalsta instrumentu un par atbalsta intensitāti,

— bija šaubas par reģionālās piemaksas piemērošanu,

— bija šaubas par piemaksas par starptautisko sadarbību piemērošanu,

— bija iespējams netiešs atbalsts *RR*,

— bija šaubas par konkrēto tirgu un par ietekmi uz konkurenci.

(28) Ņemot vērā faktiskās neskaidrības un virkni pausto šaubu, lēmumā vispirms tiks definēta tā darbības joma, jo īpaši attiecībā uz lēmumu pieņemšanas procesu (un divu soļu pieeju, ko piemērojušas Spānijas iestādes). Līdz ar to lēmumā tiks pārbaudīta atbalsta esība un noskaidroti noteikumi, kas piemēroti, lai novērtētu pasākuma saderību. Pēc tam tiks noskaidrotas visas šaubas, kas paustas lēmumā par procedūras uzsākšanu.

(29) Lai izvairītos no atkārtotās un atvieglot izpratni, izmeklēšanas laikā savākto informāciju, tostarp Spānijas un ieinteresēto personu iesniegtās piezīmes, uzrādīs par katru jautājumu.

4. VIENA ATBALSTA DIVAS DAĻAS

(30) Pirmkārt, lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija pauda šaubas par paziņotā pasākuma darbības jomu, īpaši par to, vai novērtējamais atbalsts bija tikai paziņotais atbalsts, vai tajā ietilpa arī aizdevums, kuru Spānija jau bija piešķirusi *ITP* šim pašam projektam esošās atbalsta shēmas ietvaros.

(31) *ITP* vispārīgi lūdza atbalstu 2004. gada jūnijā pirmajā vēstulē Rūpniecības, tūrisma un tirdzniecības ministrijai (turpmāk "ministrija"). *ITP* 2004. gada 29. septembrī iesniedza oficiālu lūgumu par atbalsta piešķiršanu tā līdzdalībai projektā *Trent 1000* par aprēķināto summu 40 miljoni *euro*.

(32) Spānijas iestādes sniedza atbalstu projektam divās daļās, ļaujot valsts aģentūrai *CDTI* piešķirt aizdevumu *ITP*.

⁽⁴⁾ Komisijas 2006. gada 10. oktobra un 2006. gada 30. novembra vēstules.

- (33) CDTI lēmumu par aizdevuma pirmās daļas, kas sedza tā gada izmaksas, piešķiršanu pieņēma 2005. gada 30. novembrī. Pirmā daļa, pamatojoties uz pastāvošo shēmu⁽⁵⁾, bija bezprocentu aizdevums par summu 9 miljoni *euro*.
- (34) CDTI lēmumu par aizdevuma otrās daļas, kas sedz atlikušās izmaksas, piešķiršanu pieņēma 2006. gada 26. jūnijā. Otrā daļa arī bija bezprocentu aizdevums, bet šķiet, ka tā atmaksāšana bija atkarīga no dzinēja pārdošanas apjomiem. Šī daļa atbilst tam atbalstam, par kuru Spānija Komisijai paziņoja 2006. gada 11. septembrī, par sākotnēji noteiktu summu 27,85 miljonu *euro* apmērā.
- (35) Spānijas iestādes izskaidroja šo divu soļu pieeju ar izmaiņām, kas šajā periodā radušās tās organizācijas pārvaldībā, kura bija atbildīga par ievērojama atbalsta pētniecībai un attīstībai apguvi aeronautikas nozarē. Faktiski Spānijas iestādes pierādīja, cita starpā iesniedzot dažādu sanāksmju protokolus, ka ministrija ir nodevusi šo pienākumu CDTI un ka šī nodošana ir norisinājusies diezgan ilgā laika posmā.
- (36) Spānija tādējādi paskaidroja, ka 2005. gadā CDTI varēja piešķirt tikai pirmo aizdevumu ierobežotā apmērā. Kad pienākumu nodošana beidzot bija pabeigta, CDTI pieņēma lēmumu piešķirt aizdevuma otro daļu, par ko (pasākumu) paziņoja Spānija.
- (37) Pirms paziņotā pasākuma nav ministrijas vai CDTI iekšējās dokumentācijas, kas skaidri un noteikti apstiprinātu valdības nolūku atbalstīt projektu. No otras puses, Spānijas iesniegtajos dokumentos var atrast daudzas atsaucis uz projektu un tā nozīmīgumu Spānijas ekonomikai.
- (38) Jāatzīmē arī, ka nav valdības vēstules ITP, kas apliecinātu nolūku piešķirt atbalstu, bet ir tikai dažas netiešas atsaucis uz lidaparātu dzinēju atbalsta shēmu⁽⁶⁾ ar skaidri minētu B787. Šī shēma būtu bijusi jābalsta uz iepriekšējām lietām, ko apstiprinājusi Komisija⁽⁷⁾. Saskaņā ar Spānijas apgalvojumu CDTI 2005. gadā pieņemto lēmumu jāuzskata par apstiprinājumu ITP par Spānijas valdības nolūku sniegt atbalstu visam projektam.
- (39) Visbeidzot, Spānija apgalvo, ka ITP bija pamatotas izredzes saņemt atbalstu, jo CDTI pa to laiku piešķīra atbalstu ITP, kas sedza projekta 2005. gada izmaksas.
- Par šo atbalstu netika ziņots Komisijai, jo tas balstījās uz apstiprinātu atbalsta shēmu un bija mazāks par tādu, par kuru atsevišķi jāziņo.
- (40) Pamatojoties uz iesniegtajiem dokumentiem, un jo īpaši ņemot vērā izmaiņas administratīvajos pienākumos, Komisija var secināt, ka abi aizdevumi uzskatāmi par vienu un tā paša atbalsta divām daļām.
- (41) Komisija atzīmē, ka Spānija atzīst, ka tā ir pieļāvusi kļūdu, paziņojot tikai par otro aizdevumu, un ka šajā gadījumā Komisijai būtu jānovērtē abu aizdevumu kopējā summa.
- (42) Atsevišķu atbalstu pētniecības un attīstības projektiem var piešķirt *ad hoc* vai balstoties uz apstiprinātu atbalsta shēmu. Atsevišķai novērtēšanai pakļauto lietu novērtēšanas kritēriji ietverti pētniecības, attīstības un inovāciju nostādņu 7. nodaļā.
- (43) Pamatojoties uz šiem kritērijiem, dalībvalsts nedrīkst mākslīgi sadalīt atbalstu lieliem projektiem vairākās daļās, jo tas varētu novest pie tā, ka ļoti viegli var apiet paziņošanas sliekšņus un noteikumus par lielu lietu detalizētu novērtējumu. Tādējādi tas, ka dalībvalstij tiek ļauts sadalīt projektus, varētu nozīmēt atkāpšanos no principa par Komisijas kontroles koncentrēšanu uz vairāk kropļojamām lietām.
- (44) Jebkurā gadījumā Komisija nevar akceptēt to, ka ITP būtu bijušas pamatotas izredzes saņemt atbalstu. CDTI ierobežotās kompetences dēļ jebkādu šīs aģentūras piešķirto atbalstu nevarētu uzskatīt par valsts solījumu piešķirt lielāku atbalsta summu. CDTI un ITP sarunas, kas notika pirms galīgā lēmuma par atbalsta piešķiršanu pieņemšanas, norāda, ka, lai gan Spānijas iestādes bija paudušas labvēlīgu viedokli par projekta atbalstīšanu, ITP nebija pamatotas izredzes saņemt jebkādu konkrētu atbalsta summu. Visbeidzot, ITP nebija tiesību saņemt visu atbalstu, pirms faktiski nebija pieņemts lēmums par otrās daļas piešķiršanu.
- (45) Apsverot šo aspektu un ņemot vērā izņēmuma situāciju, ko radījušas izmaiņas Spānijas administrācijā piešķiršanas procedūras laikā, Komisija var secināt, ka abi aizdevumi ir viena un tā paša atbalsta daļas un ka Spānijai vajadzēja paziņot par tām abām vienlaicīgi. Līdz ar to lēmums attiecas uz abu aizdevumu kopējo summu.

⁽⁵⁾ Saskaņā ar Spānijas apgalvoto CDTI pārvaldītā shēma bija spēkā pirms Spānijas pievienošanās Eiropas Kopienai 1986. gadā.

⁽⁶⁾ Jāatzīmē arī, ka ITP ir vienīgais Spānijas ražotājs šajā nozarē.

⁽⁷⁾ C 38/01 un N 165/03.

(46) Komisija atzīmē arī, ka atbalsta piešķiršanas procesa novērtēšana būtu notikusi vieglāk, ja Spānijas iestādes būtu sākotnēji apstiprinājušas ITP savu nodomu piešķirt atbalstu, sākotnējā stadijā nevajadzīgi neieslīgstot detaļās par summu un nosacījumiem. Šāds priekšlīgums ar tajā nepieciešamo atsauci uz pārtraukšanas noteikumiem saistībā ar pienākumu paziņot par atbalstu Komisijai būtu palīdzējis novērtēt lietu, jo īpaši attiecībā uz atbalsta stimulējošo ietekmi⁽⁸⁾.

5. ATBALSTA ESĪBA

(47) Kā norādīts lēmumā par procedūras uzsākšanu, uz novērtējamo pasākumu attiecas Līguma 87. panta 1. punkts. Šo secinājumu neapstrīdēja neviena ieinteresētā persona.

(48) Spānijas iestādes paziņoja par pasākumu kā valsts atbalstu. Pasākums sastāv no valsts līdzekļiem, ko šajā gadījumā saskaņā ar atbalsta shēmu pārvalda valsts aģentūra. Kā norādīts tās tīmekļa vietnē⁽⁹⁾, CDTI ir Spānijas valsts organizācija Rūpniecības, tūrisma un tirdzniecības ministrijas pakļautībā, kuras mērķis ir palīdzēt Spānijas uzņēmumiem uzlabot to tehnoloģisko profilu. Pasākumam ir atbalsta saņēmējs, ITP grupa, kas gūst priekšrocību. ITP darbojas jomā, kurā notiek plaša mēroga tirdzniecība starp dalībvalstīm, un projekts attiecas uz ražošanu, kura ražošanā iesaistīti vairāki starptautiski partneri. Tādējādi ietekme uz tirdzniecību ir apstiprināta, un pasākumu atbilstīgi Līguma 87. panta 1. punktam būtu jāuzskata par valsts atbalstu.

6. SADERĪBA

(49) Komisija novērtēja pasākumu saskaņā ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, jo īpaši pamatojoties uz noteikumiem par atbalstu pētniecībai un attīstībai, kas kopš 2007. gada 1. janvāra ir Kopienas nostādnes par valsts atbalstu pētniecībai, attīstībai un inovācijai⁽¹⁰⁾ (turpmāk "pētniecības, atbalsta un inovācijas nostādnes").

(50) Kā norādīts lēmumā par procedūras uzsākšanu, Komisija novērtēja atbalstu saskaņā ar pētniecības, atbalsta un inovācijas nostādņēm, jo to 10.3. iedaļā ir skaidri norādīts, ka "Komisija šīs nostādnes piemēros visiem tiem paziņotajiem atbalsta projektiem, par kuriem tai ir jāpieņem lēmums pēc nostādņu publicēšanas *Oficiālajā Vēstnesī*, pat ja par projektiem tika paziņots pirms to publicēšanas".

⁽⁸⁾ Līdzīgs noteikums ir ietverts Valstu reģionālā atbalsta pamatnostādņēs, 38. punkts (OV C 54, 4.3.2006., 13. lpp.), ar ko paredz, ka dalībvalsts priekšlīgumā paziņo atbalsta saņēmējam par savu nodomu piešķirt atbalstu.

⁽⁹⁾ www.cdti.es

⁽¹⁰⁾ OV C 323, 30.12.2006., 1. lpp.

(51) Novērtējot paziņojumu, Komisija nosūtīja divus informācijas pieprasījumus⁽¹¹⁾, kuros bija iekļauti vairāki jautājumi. Šajās vēstulēs Komisija skaidri norādīja, ka noteikums par *consecutio legis* pētniecības, atbalsta un inovācijas nostādņēs (iepriekš minētā 10.3. iedaļa), paredz, ka Komisijai ir jānovērtē lieta, pamatojoties uz lēmuma pieņemšanas brīdī spēkā esošajiem noteikumiem.

(52) Turklāt otrajā vēstulē 2006. gada 28. novembrī Komisija norādīja, ka lietā var būt nepieciešams uzsākt procedūru, pamatojoties uz Līguma 88. panta 2. punktu.

(53) Spānijas iestādes lūdza Komisijai novērtēt lietu atbilstīgi 1996. gada Nostādņēm par valsts atbalstu pētniecībai un attīstībai, kas bija spēkā paziņošanas brīdī, jo par pasākumu tika paziņots 2006. gada 11. septembrī un ITP lūdza atbalstu 2004. gadā.

(54) Atsaucoties uz *Graphischer Maschinenbau* lietu⁽¹²⁾, Spānija apgalvo, ka tad, ja tā ir piešķūrusi atbalstu nelikumīgi, jāpiemēro 1996. gada Nostādnes par valsts atbalstu pētniecībai un attīstībai. Tā kā pēc Spānijas domām pētniecības, atbalsta un inovācijas nostādnes, kuras piemēro pēc 2007. gada 1. janvāra, ir vairāk ierobežojumu nekā 1996. gada Nostādnes par valsts atbalstu pētniecībai un attīstībai, tad, piemērojot jaunus noteikumus, Komisija sodītu dalībvalsti, kas paziņoja par atbalstu.

(55) Komisija atzīmē, ka pēc tās domām Spānijas arguments ir nevietā un ka minētās precedenta tiesības neattiecas uz šo lietu, jo pētniecības, atbalsta un inovācijas nostādņu 10.3. iedaļā ir skaidri izskaidroti noteikumi, kas Komisijai jāpiemēro, novērtējot lietas.

(56) Turklāt Komisija uzskata, ka Spānijas arguments par to, ka pētniecības, atbalsta un inovācijas nostādņēs ir vairāk ierobežojumu, nav korekts. Noteikumi par atsevišķu lietu, kas saistītas ar lielām atbalsta summām, novērtēšanu vienkārši paredz sīkāk parādīt atbalsta dažādos aspektus, tostarp tā pozitīvo ietekmi. Prasību pēc sīkāka izklāsta nevar uzskatīt par ierobežojošu. Tieši pretēji, Komisija uzskata, ka noteikumu galvenie aspekti, pētniecības un attīstības darbību definīcija, attaisnotās izmaksas, atbalsta intensitāte utt., ir palikuši nemainīgi vai ir tikai nedaudz mainījušies.

(57) Savās piezīmēs Spānija min arī, ka, tā kā Komisija savā vēstulē ir norādījusi uz savām šaubām, tai būtu bijis jāuzsāk procedūra nekavējoties.

⁽¹¹⁾ Skatīt pirmo rindkopu lēmumā par procedūras uzsākšanu.

⁽¹²⁾ Pirmās instances tiesas 14.5.2002. spriedums lietā T-126/99, *Graphischer Maschinenbau GmbH* pret Komisiju [2002] ECR II-02427.

(58) Taču Komisija atzīmē, ka agrāks lēmums par procedūras uzsākšanu neko nebūtu mainījis attiecībā uz galīgajam lēmumam piemērojamiem noteikumiem, jo jebkurā gadījumā piemērojami noteikumi būtu tie, kas bija spēkā galīgā lēmuma pieņemšanas brīdī.

(59) Jebkurā gadījumā Spānija ir iesniegusi visu vajadzīgo informāciju, kas lielu atsevišķu projektu novērtēšanai tiek prasīta pētniecības, atbalsta un inovācijas nostādņu 7. nodaļā. Šī informācija ļauj Komisijai par lietu iegūt pilnīgu viedokli.

7. TIRGUS NEPILNĪBAS

(60) Lai pareizi novērtētu atbalstu lielam pētniecības un attīstības projektam, ir jānovērtē pasākuma mērķi, jo īpaši, kāda veida tirgus nepilnības tas paredz novērst.

(61) Pirmkārt, paziņojumā Spānijas iestādes norādīja, ka pasākuma mērķis ir izlabot nepilnīgo un nevienlīdzīgo informāciju, jo īpaši attiecībā uz ilglaicīgiem projektiem un privātā finansējuma nepieejamību konkrētajā jomā, kam raksturīgi lieli tehnoloģiskie riski un peļņa tikai pēc ļoti ilga laika perioda. Komisija iepriekšējos lēmumos ir atzinusi šādu tirgus nepilnību pastāvēšanu saistībā ar lielu programmu finansēšanu kosmiskās aviācijas nozarē⁽¹³⁾.

(62) Otrkārt, Spānijas iestādes uzskatīja, ka tirgus nepilnību novērtēšanā būtu jāņem vērā tas, ka pētniecības un attīstības darbības bija jāveic īpaši atbalstāmos reģionos. Pētniecības un attīstības darbībām mazāk attīstītos reģionos varētu būt raksturīgi pozitīvāki ārēji blakusefekti un zināšanu pārnese, kā arī nepilnīga un nevienlīdzīga informācija.

(63) Taču pētniecības, atbalsta un inovācijas nostādņu 7.3.1. punkts paredz, ka Komisija ņem vērā: "i) grūtības, ko rada nošķirtība un citas reģionālās īpatnības, ii) specifiskus vietējos ekonomikas datus, sociālos un/vai vēsturiskos cēloņus, kādēļ pētniecības, atbalsta un inovācijas līmenis ir zems salīdzinājumā ar attiecīgiem vidējiem rādītājiem un/vai attiecīgi situāciju valsts vai Kopienas līmenī, un iii) visas citas attiecīgās norādes, kas liecina par paaugstinātu tirgus nepilnību līmeni". Bez pierādījumiem, kas balstīti uz šiem kritērijiem, Komisija nevarēja apstiprināt faktu, ka saistībā ar novērtējamo lietu pastāv reģionālās grūtības.

⁽¹³⁾ Skatīt, piemēram, Komisijas lēmumus lietās N 165/03 (Spānija, atbalsts ITP par Trent 900 programmu), N 372/05 (Francija, atbalsts Snecma par dzinēju SaM 146), N 120/01 (Apvienotā Karaliste, atbalsts Rolls-Royce par Trent 600 un Trent 900 dzinēju izstrādi) un pavisam nesen – lietās N 195/07 (Vācija, atbalsts Rolls-Royce Deutschland) un N 447/07 (Francija, atbalsts Turbomeca).

7.1. Informācijas nevienlīdzība

(64) Spānija iesniedza papildu argumentus, lai pierādītu tirgus nepilnību pastāvēšanu saistībā ar informācijas nevienlīdzības pastāvēšanu.

(65) Spānija vispirms atsaucās uz specifisko uzņēmējdarbības modeli lidaparātu dzinēja izstrādē. Tā parādīja, ka, tā kā avansa ieguldījumi ir ļoti svarīgi un peļņa tiek gūta tikai pēc ļoti ilga laika posma (projekta naudas plūsma kļūst stabili pozitīva tikai pēc [> 10] gadiem; kopumā tā kļūst pozitīva pēc [> 15] gadiem), projektus kopīgi veic dažādi partneri, lai samazinātu kopējos riskus.

(66) Otrkārt, saskaņā ar Spānijas apgalvojumu nozares uzņēmumiem finansēšanas avots ir naudas plūsma, kas iegūta no vecākiem projektiem. Tā kā peļņa no projekta ienāk tikai pēc vairāk nekā desmit gadiem, jo tā rodas drīzāk no rezerves daļu pārdošanas nevis no dzinēja sākotnējās pārdošanas, tad jaunus ieguldījumus var finansēt tikai uzņēmumi, kuri ir izstrādājuši daudzas programmas.

(67) Saskaņā ar Spānijas apgalvojumu ITP ir salīdzinoši jauns uzņēmums, jo to nodibināja tikai 1989. gadā. Sava darbības laika dēļ ITP vēl nevarētu gūt labumu no pozitīvas naudas plūsmas, kas radusies no agrākajiem ieguldījumiem.

(68) Treškārt, ITP ir sniedzis informāciju par grūtībām, ar kādām tas saskārās, piesaistot līdzekļus, lai finansētu savu ieguldījumu projektā. ITP neuzrādīja konkrētu vēstuli no bankas, kur būtu atteikts atbalstīt šādu lūgumu pēc finansējuma, bet iesniedza e-pasta vēstules, ar kurām bija apmainījušies finanšu starpnieki un uzņēmējdarbības organizācijas⁽¹⁴⁾ un kurās atklājās tas, ka banka nevēlas finansēt šāda veida projektu.

(69) Kā minēts iepriekš 61. apsvērumā un 13. zemsvītras piezīmē, Komisija vairākās situācijās ir atzinusi, ka specifiskajam lidaparātu dzinēju izstrādes uzņēmējdarbības modelim ir raksturīga informācijas nevienlīdzība. Taču šis secinājums nenozīmē, ka ikviens projekts šajā nozarē varētu saskarties ar tirgus nepilnībām. Ir acīmredzams, ka vairākos gadījumos dažādi nozares uzņēmumi ir spējuši finansēt jaunus projektus vai nu no saviem līdzekļiem, vai ar finanšu tirgu palīdzību. Komisijai ir jāvērtē tirgus nepilnību pastāvēšana konkrētajā novērtējamajā lietā.

⁽¹⁴⁾ Jo īpaši HEGAN, kas ir Basku zemes platforma aeronautikas nozarē.

- (70) Šajā gadījumā, kā jau minēts lēmumā par procedūras uzsākšanu, Spānijas iesniegtos argumentus par tirgus nepilnību pastāvēšanu uzskatīja par pietiekamiem, un Komisija nepauda konkrētas šaubas.
- (71) Ņemot vērā jaunus faktorus, tostarp ITP sniegto informāciju, Komisija var secināt, ka šajā gadījumā ir raksturīga informācijas nevienlīdzība. Tā atzīmē, ka ITP gadījumā nevienlīdzība ir daļēji saistīta ar attīstības posmu uzņemumā, kurš tomēr pamazām sasniedz to vecumu, kad tas pats spēj finansēt jaunus projektus ar ieņēmumiem no vecākām programmām. Citiem vārdiem runājot, ITP pamazām sasniedz stāvokli, kad lidaparātu dzinēju izstrādes uzņēmuma uzņēmējdarbības modelis var darboties normāli.
- (72) Tāpēc Komisija var secināt, ka šajā gadījumā pastāv tirgus nepilnības. Kā norādīts lēmumā par procedūras uzsākšanu, Komisijai pēc tam ir jānovērtē, vai reģionālās grūtības paaugstina šo tirgus nepilnību līmeni.
- (77) Turklāt saskaņā ar Spānijas apgalvojumu projekts veicina zinātnes (pētniecības organizāciju), tehnoloģiju (izmēģinājumu centru) un izglītības (inženieru skolu) infrastruktūras attīstību reģionā.
- (78) Visbeidzot, saskaņā ar Spānijas apgalvojumu projekts veicina tādu apakšuzņēmēju tīkla attīstību, kuri spēj strādāt ļoti modernizētā jomā. Pašlaik ITP tikai [< 50] % no savām piegādēm var iegūt Spānijā; tā mērķis ir ievērojami palielināt šo rādītāju.
- (79) Noslēgumā Spānija apgalvo, ka reģionālās grūtības un projekta pozitīvā ietekme reģionālā līmenī veicina tirgus nepilnības un ka Komisijai tas būtu jāatzīst.
- (80) Spānija piebilst arī, ka, ja Komisija neatzītu šo priekšrocību, tas būtu pretrunā ar 1996. gada Nostādņēs par valsts atbalstu pētniecībai un attīstībai paredzēto pieeju par automātisku piemaksu 5 % apmērā projektiem, kurus īsteno tajos īpaši atbalstāmajos reģionos, uz kuriem attiecas Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta darbības joma (piemaksu 10 % apmērā tiem reģioniem, uz kuriem attiecas Līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunkts).

7.2. Reģionālās grūtības

- (73) Savos iesniegtajos dokumentos Spānija izvirzīja vairākus argumentus, lai pierādītu reģionālās grūtības, kas paaugstinātu tirgus nepilnību līmeni.
- (74) Pirmkārt, Spānija norādīja, ka pētniecība un attīstība veicina Lisabonas mērķu sasniegšanu un ka vienošanās par finanšu perspektīvām 2007.–2013. gadam⁽¹⁵⁾ kontekstā Spānijai no struktūrfondiem piešķīra 2 miljardus *euro* pētniecības, attīstības un inovāciju apjoma palielināšanai. Saskaņā ar Spānijas apgalvojumu šis mērķfinansējums skaidri parāda, ka pētniecības un attīstības darbību jomā valsts ir atpalikusi.
- (75) Otrkārt, Spānija norādīja, ka novērtējamā projekta pētniecības un attīstības darbības tiks veiktas īpaši atbalstāmos reģionos, uz kuriem attiecas Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta darbības joma⁽¹⁶⁾.
- (76) Spānija uzsvēra arī, ka ITP attīstība Basku zemē veicinātu reģionālo attīstību reģionā, ko skārusi rūpniecības pārstrukturēšana (smagās rūpniecības slēgšana).
- (81) Ir taisnība, ka pētniecības un attīstības izdevumu ziņā statistikas dati apliecina Spānijas atpalicību salīdzinājumā ar ES vidējiem rādītājiem. Taču Komisija atzīmē, ka tas pats par sevi nav pietiekams arguments individuāla atbalsta attaisnošanai, bet drīzāk tas ir arguments, kas varētu atbalstīt horizontālāku pieeju pētniecības un attīstības veicināšanai⁽¹⁷⁾.
- (82) Otrkārt, Komisija atzīmē, ka pētniecības un attīstības projekts tiek īstenots īpaši atbalstāmos reģionos. Komisija atzīmē arī to, ka, ieieklaujot reģionālā atbalsta piemaksu pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņēs, tā vienkārši veicināja labāku valsts atbalsta novirzīšanu tiem projektiem, kas veicina ekonomikas efektivitāti. Komisija ir atzinusi, ka valsts atbalsts var vai nu veicināt pamatmērķu sasniegšanu, piemēram, reģionālo attīstību, vai arī ar efektivitāti saistītu mērķu sasniegšanu, t. i., novērst trūkumus tirgū⁽¹⁸⁾. Līdz ar to Komisija ir saskaņoti pārskatījusi dažādus noteikumus par valsts atbalstu, samērojot saderības nosacījumus ar valstu pieņemto pasākumu mērķi⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁵⁾ Eiropadomes dokumenta 15931/05 par finanšu perspektīvām 2007.–2013. 54.bis punkts.

⁽¹⁶⁾ Skatīt Komisijas lēmumu lietā N 626/06 par Spānijas reģionālo plānojumu, kas pieņemts 20.12.2006.

⁽¹⁷⁾ Komisija 2007. un 2008. gadā apstiprināja vairākas Spānijas pazīnotās pētniecības un attīstības darbību atbalsta shēmas.

⁽¹⁸⁾ Skatīt, piemēram, "Valsts atbalsta rīcības plāns – Mazāks un mērķtiecīgāks valsts atbalsts: plāns valsts atbalsta reformai 2005.–2009. gadam", COM(2005) 107, galīgā redakcija, ko Komisija pieņēma 2005. gada 7. jūnijā.

⁽¹⁹⁾ Līdz ar to reģionālā piemaksa nav iekļauta nesen pieņemtajā Komisijas 2008. gada 6. augusta Regulā (EK) Nr. 800/2008, kas atzīst noteiktas atbalsta kategorijas par saderīgām ar kopējo tirgu, piemērojot Līguma 87. un 88. pantu (vispārējā grupu atbrīvojuma regula) (OV L 214, 9.8.2008., 3. lpp.).

- (83) Treškārt, Komisija ņem vērā Spānijas izvirzīto argumentu par nepieciešamību izveidot vajadzīgo infrastruktūru pētniecības, tehnoloģiju un izglītības jomā. Taču novērtējamajā lietā Spānija nav pierādījusi, ka šajā gadījumā individuālam uzņēmumam, *ITP*, piešķirtais atbalsts būtu vajadzīgs kompetences infrastruktūras attīstīšanai. Turklāt Komisija atzīmē, ka novērtējamais pasākums ir individuāls atbalsts vienam saņēmējam. Tā ietekme uz iepriekš minēto infrastruktūru var būt tikai ļoti netieša.
- (84) Visbeidzot, Komisija atzīmē, ka atbalsta mērķis ir veicināt apakšuzņēmēju tīkla attīstību. Lai gan reģionālās attīstības ziņā šādi mērķi būtu patiešām svarīgi, no plašākas Eiropas perspektīvas raugoties, nav pārliecības, ka ap katru lielu uzņēmumu varētu notikt infrastruktūru vai apakšuzņēmēju tīkla attīstība, jo īpaši tādā integrētā nozarē, kāda ir aeronautikas nozare. Šādā tehnoloģiski specializētā un modernizētā nozarē, kur programmu īstenošanā iesaistīti daudzi partneri no visas Eiropas un pasaules, kaut arī ieguvumi no apakšuzņēmēju tīkla attīstības īpaši atbalstāmā reģionā nav acīmredzami, ir tiesa arī, ka tas, ka [> 50] % no tās piegādēm nāk no ārzemēm, norāda uz stipro atkarību no starptautiskajiem partneriem un tāpēc ir riska faktors.
- (85) Tāpēc Komisija uzskata, ka specifiskā situācija īpaši atbalstāmajā reģionā, kur projekts tiek īstenots, uzrāda ļoti nedaudz paaugstinātu tirgus nepilnību līmeni, jo īpaši attiecībā uz tehnoloģiskā ziņā modernizētu apakšuzņēmēju pieejamību, kas varētu būt dzīvotspējīgi partneri, ar kuriem dalīt risku.
- (89) Kā minēts arī iepriekš 31. un nākamajos apsvērumos, Spānijas iestādes ir norādījušas, kas *ITP* bija lūdzis atbalstu pirms projekta uzsākšanas, tādējādi, ievērojot pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņu 6. nodaļas otrajā rindkopā minēto nosacījumu.
- (90) Kā arī iepriekš tika minēts, Komisijai bija bažas par lēmumu pieņemšanas procesu un par tā vēlo paziņošanu. Spānijas iesniegtā informācija ļauj secināt, ka paziņotais pasākums ir viens atbalsts, kas piešķirts divās daļās. Tāpēc stimulējošās ietekmes novērtēšana jāveic par visu atbalstu.
- (91) Attiecībā uz lēmumu pieņemšanas procesu Komisija vēlētos atzīmēt, ka īpaši apstākļi lietā – kompetences nodošana, divu soļu pieeja un pāreja uz jauniem valsts atbalsta noteikumiem – šajā gadījumā padara šo apstākļu novērtēšanu īpašu.
- (92) Komisija pirmkārt atzīmē, ka tā parasti apšauba kāda pasākuma stimulējošo ietekmi, ja attiecībā uz vienu projektu ir pieņemti vairāki lēmumi par atbalsta piešķiršanu. Tā apšauba stimulējošo ietekmi arī tad, kad valsts ir pieņēmusi oficiālu lēmumu par atbalsta piešķiršanu brīdī, kad projekts jau tiek sekmīgi īstenots. Atbalsta pētniecībai un attīstībai gadījumā svarīgi ir tas, ka atbalsts ietekmē uzņēmuma rīcību, mudinot to veikt lielāku vai ātrāku ieguldījumu projektā. Bez šādas ietekmes atbalstam nebūtu stimulējošas ietekmes, un tas nebūtu nepieciešams.

7.3. Secinājums par tirgus nepilnībām

- (86) Pamatojoties uz šiem argumentiem, Komisija var secināt, ka novērtējamajā lietā pastāv tirgus nepilnības.

8. STIMULĒJOŠĀ IETEKME

- (87) Pamatojoties uz izmeklēšanas posmā pieejamo informāciju, lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija pāuda šaubas par atbalsta stimulējošo ietekmi.

8.1. Atbalsta nepieciešamība

- (88) Atbilstīgi pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņu 6. nodaļai Komisijai vispirms ir jāpārbauda, vai atbalsta saņēmējs ir iesniedzis atbalsta pieprasījumu pirms pētniecības un attīstības projekta uzsākšanas.

- (93) Lai šāda ietekme būtu, lēmumu par atbalstu ir jāpieņem valstij vai nu oficiāli, lai arī ar ierobežojošu atrunu, kamēr tiek saņemts nepieciešamais apstiprinājums no Komisijas par atbalsta saderību atbilstīgi Līguma 88. panta 3. punktam, vai ar priekšligumu⁽²⁰⁾, kas nedotu iemeslu pamatotām izredzēm, bet kam būtu pietiekams spēks, lai norādītu valsts gatavību atbalstīt projektu.

- (94) Komisija atzīmē arī, ka nepieciešams nosacījums tam, lai atbalsts pētniecības un attīstības projektam būtu saderīgs, ir iepriekšējs paziņojums par atbalstu atbilstīgi Līguma 88. panta 3. punktam. Paziņojums par atbalstu projektam, kas jau ir gandrīz pabeigts, nozīmētu, ka valsts nav pārliecināta par atbalstu, kuru tā plāno piešķirt, vai nespēj sniegt garantiju par šo atbalstu. Ja nenoteiktības gadījumā uzņēmums ir spējīgs īstenot projektu un pat pabeigt to, ir iespējams, ka atbalsts pašam uzņēmumam pavisam nav vajadzīgs.

⁽²⁰⁾ Skatīt arī 31. apsvērumu iepriekš.

8.2. Pamatrādītāji

- (95) Saskaņā ar pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņu 6. nodaļu Komisijai saistībā ar visiem individuālajiem pasākumiem ir jānovērtē vairāki kritēriji, kas norāda uz atbalsta stimulējošo ietekmi un attiecas uz projekta darbības apjoma, jomas, īstenošanas tempa vai uz kopējās summas, kuru atbalsta saņēmējs iztērē pētniecībai un attīstībai, palielināšanos.
- (96) Spānija savās piezīmēs ir iesniegusi vairākus faktus, lai pierādītu, ka ir nodrošināta atbilstība minētajiem pamatkritērijiem.
- (97) Pirmkārt, saskaņā ar Spānijas apgalvojumu atbalsts *ITP* bija nepieciešams, lai veiktu ieguldījumu, kas atbilstu 12 % no projekta un kas veicinātu projekta darbības apjoma un jomas palielināšanos. Bez atbalsta *ITP* nebūtu spējis veikt tik lielu ieguldījumu ⁽²¹⁾.
- (98) Otrkārt, saskaņā ar Spānijas apgalvojumu atbalsts ļautu palielināt projekta īstenošanas tempu. Spānija apgalvo, ka dzinēja *Trent 1000* izstrādei vajadzīgais laiks ir daudz īsāks nekā laiks, kas bija vajadzīgs iepriekšējo dzinēju izstrādei.
- (99) Treškārt, Spānija atzīmē, ka *ITP* vidējās pētniecības un attīstības personāla izmaksas (24 %) ir lielākas nekā nozarē vidējās izmaksas (19 %). Turklāt *ITP* pēdējo gadu laikā ir ieguldījusi lielus līdzekļus pētniecībā un attīstībā, tā kā attiecība starp pētniecību un attīstību un apgrozījumu bija 16 % 2005. gadā, 26 % 2006. gadā un 22 % 2007. gadā. Spānija salīdzina šos skaitļus ar Eiropas vidējo rādītāju nozarē – 11 % 2005. un 2006. gadā. Spānija norāda, ka bez atbalsta projektam *Trent 1000* rādītāji attiecībā uz pētniecību un attīstību/apgrozījumu būtu samazinājušies līdz [...] % un [...] % attiecīgi 2006. un 2007. gadā.
- (100) *ITP* iesniedza sīku informāciju par saviem darbiniekiem. Uzņēmums norāda, ka pieņemot, ka bez atbalsta tas nespētu īstenot projektu, tam būtu bijušas grūtības arī pārvietot to darbinieku [...] pilna laika ekvivalenta darbvietas, kas strādāja pie projekta. *ITP* apgalvo, ka nelielu daļu varētu pārvirzīt uz darbu sākotnējās stadijās (saistībā ar pētniecību un tehnoloģiju), bet ka uzņēmumam būtu grūti paturēt pārējos pētniekus. Saskaņā ar *ITP* apgalvojumu tas, ka uzņēmums saglabā šo augsto pētniecības un attīstības izdevumu līmeni, norāda, ka atbalstam ir stimulējoša ietekme.
- (101) Komisija atzīmē, ka šo rādītāju novērtēšana ir atkarīga no alternatīvā scenārija, kas būtu realizējies, nesāņemot

atbalstu. Ja atbalsts patiešām ir ļāvis *ITP* iesaistīties lielākā projektā, tad atbalstam ir bijusi stimulējoša ietekme uz projekta jomu un darbības apmēru.

- (102) Taču Komisija atzīmē skaitļu, kas raksturo pētniecības un attīstības izmaksas, divdomību. Lai gan ir tiesa, ka *ITP* ir lielas pētniecības un attīstības izmaksas salīdzinājumā ar konkurentiem šajā nozarē, tas vairāk var būt atkarīgs no tā ieņēmumu trūkuma no vecākām programmām, kā aprakstīts iepriekš ⁽²²⁾, nekā no tā pētniecības un attīstības intensitātes. Turklāt Komisija nevar piekrist tam, ka pētniecības un attīstības izmaksu un personāla nemainīgs līmenis pierāda to, ka atbalstam ir stimulējoša ietekme. Gluži pretēji, normālos apstākļos varētu šķist, ka tad, ja atbalsts neietekmē pētniecības un attīstības izmaksas vai pētniecības un attīstības personālu, tas nozīmētu, ka atbalsta ietekme ir drīzāk atbalstīt projektu, kas aizstāj vecākus pabeigtos projektus, nevis atbalstīt saņēmēja pavisam jaunus centienus.
- (103) Jebkurā gadījumā, novērtējot individuāla atbalsta pasākumu, Komisijai papildus iepriekš minētajiem pamatkritērijiem ir jāveic dalībvalsts un atbalsta saņēmēja iesniegtās informācijas detalizēts novērtējums.

8.3. Alternatīvi scenāriji

- (104) Komisija stimulējošās ietekmes detalizētajā novērtējumā balstījās uz pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņu 7.3.3. punktu.
- (105) *ITP* iesniedza prezentāciju, kas bija sagatavota tā valdei pirms lēmuma par ieguldījumu veikšanu projektā pieņemšanas. Dokumentācijā parādīts, ka uzņēmums pirms sarunām ar *RR* bija izskatījis vairākas alternatīvas, sagatavojot uzņēmējdarbības plānu katrai alternatīvai, tostarp iekļaujot un neiekļaujot atbalstu:
- [...] % no dzinēja (visa zemspiediena turbīna),
  - [...] % (zemspiediena turbīna bez sprauslu lāpstņām,
  - [...] % (zemspiediena turbīna bez sprauslu lāpstņām un izolācijas),
  - [...] % (aizmugurējā gultņa korpuss un disks); šajā gadījumā *ITP* būtu bijis tikai apakšuzņēmējs.

⁽²¹⁾ Šis arguments tiek sīkāk apspriests nākošajā iedaļā (skatīt lēmuma nākošo iedaļu – 104. un sekojošie apsvērumi).

⁽²²⁾ *Trent 500* un *Trent 900* attiecīgi priekšmeti lietās C 38/01 un N 165/03.

- (106) Jāatgādina, ka projekts ir galīgais rezultāts sarunām starp ITP un RR. Ir ļoti grūti uzminēt, kāds būtu šo sarunu iznākums, ja nebūtu atbalsta.
- (107) Faktiski, lai gan ITP bija alternatīvas iespējas, tie nebija īsti hipotētiski projekti tajā nozīmē, ka tie ir atkarīgi arī no sarunās iesaistītās otras puses. Turklāt, pamatojoties uz RR iesniegtajiem argumentiem, izskatījās, ka šis uzņēmums nebija ieinteresēts tajā, ka ITP līdzdalība būtu ierobežota (piemēram, aptuveni [...] %), jo tas liktu RR uzņemties lielāku risku, daļu darba veikt tieši vai atrast citus partnerus.
- (108) Turklāt, pat ja ITP valdei būtu iesniegti finanšu aprēķini par projektu ar un bez atbalsta, šķiet, ka ITP pieņemtajā lēmumā par iesaistīšanos projektā tika ņemta vērā atbalsta pieejamība ⁽²³⁾.
- (109) Visbeidzot, pamatojoties uz ITP veikto analīzi par dažāda veida alternatīvu līdzdalību, varētu šķist, ka lēmums bija balstīts galvenokārt uz vairākiem diezgan kvalitatīviem faktoriem (kas apkopoti dažās SWOT diagrammās) nevis uz kvantitatīvajiem faktoriem (tādiem kā, piemēram, prognozējamā iekšējā peļņas norma (IRR), ko arī iesniedza valdei. Jāzīmē, ka IRR nemaz nav augsta salīdzinājumā ar vidējām kapitāla izmaksām [...] % apmērā. Iespējams, ka 25 un 50 gadiem aprēķinātā IRR parādītu, ka bez atbalsta projekts uzņēmumam nebūtu pietiekami rentabls, lai tajā ieguldītu līdzekļus. Galīgās IRR zemais līmenis, pat ar atbalstu, arī apstiprina to, ka ITP patiesais mērķis, piekrītot ieguldīt pie sagaidāmas zema līmeņa peļņas, ir nostiprināt savu stāvokli tirgū.
- (110) Tāpēc Komisija atzīmē, ka atbalsts nešaubīgi ļāva ITP ieguldīt līdzekļus lielākā projektā ar lielāku vērienu.
- (111) Komisija atzīmē arī, ka ir grūti izstrādāt precīzu hipotētisku projektu, jo ir bijušas dažādas sākotnējās alternatīvas, kuras jebkurā gadījumā vēlāk būtu jāapspriež ar projekta vadītāju – RR.
- (112) Komisija atzīmē, ka projekts ir rentabls, kā tas parasti ir projektiem, kas saistīti ar lidaparātu dzinējiem, jo veikt ieguldījumus projektā ar negatīvu atdevi būtu pretēji jebkādam uzņēmējdarbības loģikai. Komisija atzīmē, ka
- šāda veida projektā pamatrādītājs, ko uzņēmums izmantojis savā lēmumā par ieguldījumiem, ir IRR, kuru atbalsts ietekmē pozitīvi, jo tas dod iespēju palielināt nozarei raksturīgās vidējās kapitāla izmaksas.
- (113) Komisija atzīmē, ka tāpat kā visos lidaparātu dzinēju projektos sākotnējo ieguldījumu apjoms ir jo īpaši svarīgs un ka šajā gadījumā pirmajos 19 gados naudas plūsmas līknei laikā raksturīga negatīva uzkrātā naudas plūsma.
- (114) Visbeidzot, Komisija ir novērtējusi ar pētniecības projektu saistītā riska līmeni. ITP ir uzskaitījis galvenos projekta riskus:
- tehniskie riski, kas saistīti ar pirmās sertifikācijas specifikāciju izpildi un ar to, ka salīdzinājumā ar iepriekšējām programmām ir samazināts projekta izstrādes laiks,
  - tehniskie riski saistībā ar nepieciešamību veikt izstrādi no jauna ražošanas sākumstadijā,
  - komercriski, kas izriet no cenu politikas (kura ir ārpus ITP kontroles),
  - riski saistībā ar ārvalstu valūtu (jo pārdošana notiek par dolāriem) un
  - riski saistībā ar ražojuma vienības cenu, kuru nosaka Boeing tādā līmenī, kas ietver izmaksu samazinājumu par [...] % salīdzinājumā ar iepriekšējiem dzinējiem. Šīs izmaksas galvenokārt ietekmē jauninājumi dizainā un izejmateriālu izmaksas.
- (115) ITP ir veicis aplēses par projekta neto pašreizējās vērtības (NPV) izmaiņām, pamatojoties uz izmaiņām dažos no šiem rādītājiem. Šīs aplēses rāda, ka NPV viegli var kļūt ievērojami negatīva vai nu tad, ja pārdošanas apjomi ir zemāki par prognozētajiem, valūtas maiņas kurss ir nelabvēlīgāks, vai paaugstinās izejmateriālu izmaksas.

⁽²³⁾ Jāatzīmē arī, ka šajā prezentācijā ir izdarīta atsauce uz iespējamām grūtībām sarunās ar Komisiju, lai gan atsaucoties sliktākajā gadījumā uz dažām korekcijām summās un nosacījumos, nepieminot atbalsta pilnīgas aizliegšanas risku. Tomēr šī atsauce nedod iemeslu nekādām pamatotām uzņēmuma izredzēm attiecībā uz atbalsta saņemšanu. Tā vienkārši atspoguļo uzņēmuma pieredzi divās iepriekšējās valsts atbalsta lietās.

(116) Komisija atzīmē, ka projekta riski ir ievērojami. Tā atzīmē, ka ne visi *ITP* norādītie riski ir vienādi lieli to novērtēšanas nozīmē, piemēram, risks, kas saistīts ar ārvalstu valūtas maiņas kursu. Komisija turklāt atzīmē, ka *ITP* ir spējis iesniegt sīki izstrādātus aprēķinus par projekta finansiālajiem aspektiem, tostarp par jutību pret riska faktoriem. Šie aprēķini, pirmkārt, rāda, ka projekts ir mēreni rentabls salīdzinājumā ar uzņēmuma vidējām kapitāla izmaksām. Otrkārt, tie rāda, ka tehniskie riski un komercriski ir būtiski, jo īpaši salīdzinājumā ar ieguldījumu apjomu un paredzamo naudas plūsmu.

(117) Balstoties uz šiem kritērijiem, Komisija var piekrist tam, ka atbalstam ir stimulējoša ietekme, jo tas ļauj *ITP* iesaisīt projektā tādā mērā, kādā tas bez atbalsta to nevarētu atļauties.

9. PROPORCIONALITĀTE

(118) Lai novērtētu pasākuma samērīgums, Komisijai vispirms ir jānovērtē attaisnotās izmaksas, proti, vai šaubas, kas izteiktas lēmumā par procedūras uzsākšanu, ir kļiedētas; pēc tam tai ir jāpārbauda atbalsta instruments, atkal novērtējot, vai ir kļiedētas radušās šaubas; treškārt, tai jāpārbauda, vai projektam ir piemērojamas piemaksas par reģionālām grūtībām un par sadarbību, un, visbeidzot, tai jānosaka atbalsta intensitāte un jāpārbauda, vai tas atbilst P&A&I nostādnēs minētajiem nosacījumiem.

9.1. Attaisnotās izmaksas

(119) Lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija puda četru veidu šaubas par atbalstu saņemšanā projekta attaisnotajām izmaksām:

a) izdevumu sadalījums pa pētniecības kategorijām tika veikts, pamatojoties uz teorētisku modeli, un neatspoguļoja atbalsta saņēmēja reālās (pat ne plānotās) izmaksas;

b) izdevumu sadalījumā izdevumu līmenis pētījumiem eksperimentālās izstrādes sagatavošanai bija īpaši augsts salīdzinājumā ar citām izdevumu kategorijām, jo īpaši ņemot vērā citus dzinēju izstrādes projektus;

c) vairāki specifiski aspekti bija apšaubāmi: tehniskajai darba organizēšanai piešķirtā summa pirmajā projekta

gadā un izdevumi par iekārtām (jo īpaši, ja šīs iekārtas tika izmantotas tikai projekta vajadzībām) un

d) dažu tādu izdevumu iekļaušana, kas *ITP* radās laika periodā no 2008. gada līdz 2009. gadam pēc dzinēja sertificēšanas.

(120) Pamatojoties uz pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņu 2.2. iedaļas f) un g) apakšpunktā iekļauto rūpniecisko pētījumu un eksperimentālās izstrādes definīciju, kā arī uz savu praksi pētniecības un attīstības jomā⁽²⁴⁾, Komisija puda šaubas par darbību klasificēšanu.

(121) Pamatojoties uz pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņu 5.1.4. punktu, Komisija puda šaubas par attaisnotajām izmaksām, proti, par izmaksām, kas saistītas ar iekārtām.

(122) Atbildē uz lēmumu par procedūras uzsākšanu Spānija iesniedza jaunu izmaksu klasifikāciju, atspoguļojot reāli veiktās vai plānotās darbības kopā ar izrietošu klasifikāciju pa pētniecības un attīstības kategorijām. Jaunā Spānijas sniegtā informācija ļāva Komisijai sīki izanalizēt katru darba paketi un pārbaudīt, vai pētniecības un attīstības darbību klasifikācija ir pareiza.

(123) Turklāt Spānijas iestādes piekrita, ka galējais laika termiņš attaisnoto izmaksu izskatīšanai ir lidaparāta sertificācija. Tā kā izmaksas, kas radās pēc sertificēšanas, bija nelielas, tās būtiski neietekmē kopējo summu vai izmaksu sadalījumu pa pētniecības un attīstības kategorijām.

(124) Spānija arī piekrita uzskatīt laikā starp dzinēja sertificēšanu un lidaparāta sertificēšanu veikto darbu par eksperimentālo izstrādni nevis rūpniecisku pētījumu, jo šis darbs tiek veikts uz turbīnas moduļa prototipiem.

(125) Spānijas iestādes arī piekrita iekļaut 100 % no darbiem, kas veikti saistībā ar sastāvdaļu testēšanu (EUR [...]), eksperimentālās izstrādes kategorijā. Tas atbilst gan klasifikācijai, ko izmanto citiem nolūkiem, gan paša *ITP* piedāvātajai definīcijai, saskaņā ar kuru uzkrāto darbības stundu pārbaudes (un noguruma pārbaudes, kas pieder pie šīs kategorijas) uzskatāmas par eksperimentālu izstrādni.

⁽²⁴⁾ Jo īpaši projektos, kas finansēti saskaņā ar Pamatprogrammu pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai – skatīt Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Lēmumu Nr. 1982/2006/EK par Eiropas Kopienas Septīto pamatprogrammu pētniecībai, tehnoloģiju attīstībai un demonstrējumu pasākumiem (2007. līdz 2013. gads) (OV L 412, 30.12.2006., 1. lpp.) – un tās pieredzi valsts atbalsta lietu novērtēšanā lidaparātu dzinēju ražošanas nozarē.

- (126) Savās piezīmēs vēl bez atbalsta Spānijas izvirzītajiem argumentiem ITP apstiprināja arī, ka tā iekšējā uzskaites sistēma neļauj sadalīt pētniecības un attīstības izdevumus pa dažādām kategorijām. Tas izskaidroja, kāpēc sadale pa kategorijām bija veikta, pamatojoties uz šķietami teorētiska modeļa. ITP arī paziņoja, ka uzņēmums ir sācis pielāgot uzskaites sistēmu, lai pieļautu šādu sadali pa kategorijām, jo to pieprasa arī SFPS grāmatvedības standarti ⁽²⁵⁾.
- (127) Spānija iesniedza izlabotu un galīgu attaisnoto izmaksu aprēķinu, kas dots turpmāk tabulā. Projekta kopējās attaisnotās izmaksas par visu laika periodu no 2005. gada līdz 2008. gadam ir 73,567 miljoni *euro*. No tiem izmaksas saistībā ar darbībām, kas klasificētas kā rūpnieciskie pētījumi, paredzēti 29,296 miljoni *euro* (39,8 % no kopējām attaisnotajām izmaksām). Eksperimentālās izstrādes darbību izmaksas ir 44,212 miljoni *euro* (60,1 %). Projektā ir iekļauti arī sagatavošanās pētījumi EUR 59 000 vērtībā.

Tabula – Attaisnotās izmaksas

(miljoni EUR)

Pētniecības un attīstības kategorija	2005. g.	2006. g.	2007. g.	2008. g.	Kopā
Rūpnieciskie pētījumi	[...]	[...]	[...]	[...]	29,296
Sagatavošanās pētījumi	[...]	[...]	[...]	[...]	0,059
Eksperimentālā izstrādne	[...]	[...]	[...]	[...]	44,212
Kopā	[...]	[...]	[...]	[...]	73,567

- (128) Ņemot vērā Spānijas iesniegto sīki izklāstīto informāciju un tās akceptu piezīmēm attiecībā uz noteiktiem aspektiem par projekta laika ierobežojumu un dažu izdevumu veidu klasifikāciju, Komisija var iegūt pilnīgu skatījumu par attaisnotajām izmaksām un to dalījumu pa kategorijām.
- (129) Secinājums ir tāds, ka attaisnotajās izmaksās ietilpst tikai darbības, kam saskaņā ar pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņu 5.1.4. punktu pienākas atbalsts, un tās ir pareizi iedalītas atbilstīgajās rūpniecisko pētījumu un eksperimentālās izstrādes kategorijās, kā noteikts to pašu nostādņu 2.2. iedaļā.
- (130) Sākotnējā paziņojumā Spānijas iestādes plānoja izmantot instrumentu, kas vienlaicīgi ir raksturojams kā atmaksājams avanss – atmaksājot aizdevuma pamatsummu proporcionāli projekta panākumiem – un kā aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem – kad saņēmējam nav jāmaksā procenti. Komisija savā lēmumā par procedūras uzsākšanu pauda šaubas par šādu jauktā tipa instrumentu, kas saņēmējam dotu divkāršu priekšrocību – riska sadalīšanas elementu avansa maksājumā un garantētu priekšrocību, kas izpaužas kā atbrīvojums no procentu maksājumiem. Šo abu priekšrocību apvienojums varēja padarīt atbalstu tā saņēmējam pārāk dāsnu.
- (131) Atmaksājama avansa definīcija ir dota pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņu 2.2. iedaļas h) punktā. Nosacījumi par tā saderību ir noteikti pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņu 5.1.5. punktā.
- (132) Aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem ir aizdevums ar samazinātu procentu likmi (šajā gadījumā ar nulles procentu likmi). Atbalsta daļa ir procentu summa, ko saņēmējs nemaksā un ko aprēķina pēc starpības starp tirgus likmi, kura piemērojama aizdevumam, un faktiski samaksāto procentu summu. Šajā gadījumā tirgus likme bija atskaites likme bez pievienotiem papildu bāzes punktiem, un samaksātie procenti bija nulle. Komisija savā lēmumā par procedūras uzsākšanu pauda šaubas arī par procentu likmi, kas izmantojama aizdevuma atbalsta elementa aprēķināšanā. Kā aprakstīts turpmāk, šis aspekts vairs nav būtisks.
- (133) Spānijas iestādes savās piezīmēs, pirmkārt, atzina šādas divkāršas priekšrocības pastāvēšanu un piekrita koriģēt atbalsta instrumentu. Iestādes norādīja, ka tās piedāvās piešķirt atbalstu, izmantojot aizdevumu ar atvieglotiem nosacījumiem. Saskaņā ar Spānijas apgalvojumu iemesls, kāpēc tika izmantots aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem, vienkārši ir tāds, ka tās uzskatīja, ka Komisija to vieglāk apstiprinās.
- (134) ITP savās piezīmēs pauda tādu pašu nostāju. Taču ITP atzīmēja arī, ka tas varētu piekrist arī atbalsta instrumentam atmaksājama avansa veidā ⁽²⁶⁾.
- (135) Komisija 2007. gada 19. decembra vēstulē minēja, ka atmaksājams avanss šajā gadījumā, iespējams, nodrošinātu lielāku proporcionalitāti.
- (136) Komisija atzīmēja, ka Spānijas piedāvātā atbalsta instrumenta pielāgošana par aizdevumu ar nulles procentu likmi 2007. gadā būtu bijusi izdevīga atbalsta saņēmējam, jo šajā gadījumā komercriski būtu bijuši nedaudz mazāki sakarā ar to, ka palielinājās dzinēja pārdošanas apjomi.

9.2. Atbalsta instruments

⁽²⁵⁾ Šie standarti pieļauj citādu klasifikāciju to rūpniecisko pētījumu izdevumu, kas klasificēti kā izdevumi, un tādas eksperimentālās izstrādes izdevumu, kas klasificēti kā aktīvi, uzskaitē.

⁽²⁶⁾ ITP savā 2008. gada 25. februāra vēstulē atzīmē, ka ir pieteicies uz "aizdevumu, kas atmaksājams projekta panākumu gadījumā".

- (137) Šajā gadījumā atbalsts būtu bijis kā avanss, jo tas būtu nodrošinājis, ka *ITP* būtu bijis pietiekami daudz naudas ieguldījumu veikšanai, turpretim tajā laikā tas būtu aiztaupījis *ITP* procentu maksu. *ITP* būtu bijis jāatmaksā tikai pamatsumma, un tas būtu arī izvairījies no papildu maksas maksāšanas panākumu gadījumā. Komisija uzskatīja to par pārmērīgu priekšrocību uzņēmumam un uzdeva Spānijas iestādēm ierosināt iespējas, kā to samazināt, vai nu mainot instrumentu, vai ieviešot noteikumus un nosacījumus, kas piesaistītu instrumentu riskam.
- (138) Komisija turklāt atzīmēja, ka atmaksājami avansi ir risku sadalošs instruments, kas projektu panākumu gadījumā ļauj vairāk nekā proporcionāli saņemt atmaksu no atbalsta saņēmēja: ja pārdošanas apjoma prognozes piepildās, atbalstu atmaksā pilnībā kopā ar procentiem. Ja pārdošanas apjomi saglabājas zemāki par prognozētajiem, atmaksu proporcionāli samazina⁽²⁷⁾. Ja pārdošanas apjomi pārsniedz prognozētos, atmaksa pārsniedz saņemtā avansa summu.
- (139) Lietas novērtēšanā Komisija un Spānija secināja, ka piemērotais atbalsta instruments šī veida atbalstam ir atmaksājams avanss ar īpašiem nosacījumiem, kuri minēti turpmāk.
- (140) Atbalsta instruments ir strukturēts ap Spānijas iestāžu izvirzīto apgalvojumu, ka divi lēmumi par atbalsta piešķiršanu šajā gadījumā ir viena un tā paša atbalsta divas daļas ar vienu atbalsta pieprasījumu.
- (141) Grozītais atbalsta piešķiršanas grafiks balstās uz šādiem elementiem.
- (142) Atbalstu izmaksā saskaņā ar grafiku, kas noteikts abām daļām.
- (143) Atmaksu aprēķina, pamatojoties uz *ITP* saņemto kopējo atbalsta summu, kas koriģēta atbilstīgi 2005. gada atsaucēs likmei (4,08 %).
- (144) Mērķa datums ir [...], kad saskaņā ar turpmāk minēto prognozi koriģētajai atmaksāšanai būtu jābūt pabeigta pilnā apjomā.
- (145) Piesardzīgā prognoze attiecībā uz pārdotajiem dzinējiem ir [...] dzinēji (paredzēti [...] lidaparātam), un tajā nav ietverta dzinēju nomaīņa. Šis skaitlis ir minēts *ITP* iekšējā uzņēmējdarbības plānā, kas tika iesniegts valdei sakarā ar tās lēmumu veikt ieguldījumu projektā.
- (146) Par atmaksu uzskatāma summa *euro* par pārdotajiem dzinējiem; summa par dzinēju mainīsies šādi: līdz [...] pārdotiem dzinējiem (40 % no galīgās prognozes) *ITP* maksās EUR [...] par katru dzinēju; no [...] līdz [...] dzinējiem (līdz 85 % no galīgās prognozes) *ITP* maksās EUR [...] par katru dzinēju; no [...] līdz [...] dzinējiem (galīgā prognoze) *ITP* maksās EUR [...].
- (147) Nosakot šīs summas, Spānija ir ņēmusi vērā to, ka pirmie dzinēji tiek pārdoti ar lielāku tirdzniecības atlaidi. Tā ir ņēmusi vērā arī projekta naudas plūsmu, kas pirmajos gados jau ir negatīva, jo sākotnējais ieguldījums ir ļoti liels, un pārdošanas apjoms ir sadalīts vismaz uz divdesmit gadiem.
- (148) Pēc tam, kad tiks sasniegta mērķa prognoze [...] dzinēju apmērā, *ITP* maksās papildu panākumu maksu 1 % apmērā no apgrozījuma, kas radies no katra dzinēja pārdošanas līdz 2043. gadam⁽²⁸⁾.

9.3. Reģionālā piemaksa

- (149) Spānijas iestādes atzīst, ka saskaņā ar pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņēm, kas ir spēkā kopš 2007. gada 1. janvāra, projektiem, ko īsteno īpaši atbalstāmos reģionos, nevar piešķirt reģionālu piemaksu. Taču tās norādīja, ka vēlētos piešķirt šo piemaksu vismaz par 2006. gada attaisnotajām izmaksām.
- (150) Komisija novērtējumā var balstīties tikai uz noteikumiem, ko tā ir izdevusi un kas ietverti pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņēs. Pamatojoties uz to, apsvērumi par projekta iespējamām grūtībām, kas varētu izrietēt no tā, ka tas tiek īstenots īpaši atbalstāmā reģionā, ir jāpierāda un jāņem vērā, novērtējot tirgus nepilnības un atbalsta stimulējošo ietekmi.
- (151) Kā norādīts iepriekš, atbalsts jānovērtē kopumā atbilstīgi piemērojamiem noteikumiem, kas ir pētniecības, attīstības un inovācijas nostādnes. Pētniecības, attīstības un inovācijas nostādnes vairs neparedz iespēju palielināt atbalsta intensitāti projektiem, ko īsteno īpaši atbalstāmos reģionos. Tāpēc Komisija nevar piekrist, ka atbalsta intensitātē būtu jāiekļauj šāda piemaksa.

⁽²⁷⁾ Un konkurences izkropļojums ir mazāks, jo ražojumam nav bijuši panākumi.

⁽²⁸⁾ Pētniecības, attīstības un inovācijas nostādnes skaidri paredz, ka tad, ja panākumi pārsniedz rezultātu, kas minēts kā sekmīgs, attiecīgajai dalībvalstij ir tiesības pieprasīt maksājumus, kuri pārsniedz atmaksājāmā avansa summu (skatīt 5.1.5. iedaļas sesto daļu).

9.4. Piemaksa par sadarbību

- (152) Spānijas iestādes ir norādījušas, ka, viņuprāt, paziņotajam projektam pienāktos saņemt piemaksu par starptautisko sadarbību. Atbilstīgi to apgalvojumiem *ITP* piedalās starptautiskā projektā, lai izstrādātu dzinēju *Trent 1000* ⁽²⁹⁾.
- (153) Pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņu 5.1.3. punkta b) apakšpunktā skaidri norādīti nosacījumi projektam, lai tam pienāktos papildu piemaksa par starptautisku sadarbību: "Projekts nozīmē efektīvu sadarbību vismaz divu savstarpēji neatkarīgu uzņēmumu starpā un tiek izpildīti sekojoši nosacījumi: [...] projektam [...] jābūt pārrobežu raksturam, tas ir, pētniecību un izstrādi veic vismaz divās dažādās dalībvalstīs".
- (154) Lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija pauda divējādas šaubas: a) Komisija apšaubīja to, ka *ITP* un *RR* var uzskatīt par neatkarīgiem uzņēmumiem, jo *RR* ir *ITP* akcionārs, kam pieder gandrīz 47 % akciju, un b) paziņotā projekta pētniecības un attīstības darbības nevarētu veikt pavisam ārpus Spānijas.
- 9.4.1. *ITP un RR nav neatkarīgi uzņēmumi*
- (155) Spānija iesniedza vairākus argumentus, lai pierādītu to, ka uzņēmumi ir savstarpēji neatkarīgi.
- (156) Pēc tās domām *ITP* projektā piedalās kā partneris, kas daļa risku, ar līdzīgiem nosacījumiem kā citi partneri: tas, ka līguma noteikumi ir tādi paši kā citiem partneriem, kas daļa risku un peļņu, parāda, ka *ITP* ir tādā pašā līmenī kā citi partneri, kas daļa risku un peļņu, ar kuriem *RR* nav saistīts kā akcionārs.
- (157) Otrkārt, saskaņā ar Spānijas apgalvojumu, ja *ITP* nebūtu neatkarīgs, tas nevarētu strādāt tādiem *RR* konkurentiem kā *General Electric* un *Honeywell*.
- (158) Treškārt, *RR* pieder tikai 47 %, kas nav kontrolpakete, salīdzinājumā ar 53 %, kuri pieder citam akcionāram, uzņēmumam *Sener Aeronautica*. *RR* izvirzītie valdes locekļi ir mazākumā (četri no kopā deviņiem), pārējos izvirza lielākais akcionārs.
- (159) Visbeidzot, saskaņā ar Spānijas apgalvojumu neatkarību pierāda arī *ITP* un *RR* sarunu par projektu ilgums, kuras norisinājās divu gadu garumā, līdz bija iespējams panākt vienošanos.
- (160) Šos argumentus savās piezīmēs izvirzīja arī *ITP*. Turklāt saskaņā ar *ITP* apgalvojumu tā neatkarība no *RR* ir acīmredzama, jo *ITP* pārdošanas apjomi uzņēmumam *RR* ir tikai 25 % no tā apgrozījuma 2008. gadā, un tiem ir tendence samazināties.
- (161) Komisija 2007. gada 19. decembra vēstulē lūdza arī *RR* viedokli par to, vai *ITP* un *RR* varētu uzskatīt par neatkarīgiem uzņēmumiem. Saskaņā ar *RR* apgalvojumu "*ITP* ir juridiski un finansiāli neatkarīgs uzņēmums, un [...] *RR* to nekontrolē. [...] Tomēr *ITP* ir nozīmīgs *RR* sadarbības partneris dažās civilajās programmās, proti, dzinēju *Trent 500* un *900* izstrādē, un *RR* saglabā savu līdzdalību uzņēmumā *ITP* daļēji, lai aizsargātu savas intereses šajās sadarbības programmās un arī lai palīdzētu izveidot *ITP* par neatkarīgu uzņēmumu (un partneri) aeronautikas nozarē".
- (162) *RR* raksta arī, ka "attiecību izveidošana ar ilglaicīgiem neatkarīgiem stratēģiskiem partneriem, kuri var dalīt risku, nodrošina projektēšanas iespējas un padara pieejamus resursus, ir loģisks un nav neparasts solis oriģinālu iekārtu ražotājiem, kas iesaistīti gāzes turbīnu projektēšanā un ražošanā".
- (163) Komisija ir sīki izvērtējusi *ITP* un *RR* attiecības. *RR* ir liels akcionārs (47 %) ar vairākiem valdes locekļiem. *RR* locekļi atturas tad, kad tiek apspriesti *RR* projekti, bet, no otras puses, viņi piedalās tad, kad tiek lemts par stratēģijām.
- (164) Otrkārt, Komisija atzīmē, ka *ITP* ir piedalījies vairākos citos *RR* projektos (*Trent 1000* ir trešais lielākais dzinējs, kura izstrādē *ITP* ir iesaistīts).
- (165) Pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņu noteikums par apzīmējumu "neatkarīgs" ir interpretējams kā atšķirīgs no "netiek kontrolēts". Citiem vārdiem runājot, nepietiek ar to, ka uzņēmumu nekontrolē cits uzņēmums, lai to uzskatītu par neatkarīgu no šī uzņēmuma.

⁽²⁹⁾ Spānija apgalvo arī, ka šāda piemaksa tika atļauta iepriekšējās lietās, kas attiecās uz *ITP*.

- (166) Pēc analogijas ar mazu un vidēju uzņēmumu (MVU) definīciju⁽³⁰⁾ uzņēmumi, kuriem ir savstarpēja saistība kapitāla ziņā (šajā gadījumā 47 % daļa), uzskatāmi par saistītiem uzņēmumiem. Tos joprojām varētu uzskatīt par neatkarīgiem apvienošanās kontroles nolūkā⁽³¹⁾ vai no grāmatvedības noteikumu viedokļa, jo *ITP* nav konsolidēts *RR* uzskaitē.
- (167) Šajā gadījumā būtisks aspekts ir tas, ka diviem saistītiem uzņēmumiem, kas darbojas vienā un tajā pašā nozarē, nav grūtību sadarboties. Tas apstiprinās, ja jautājumu apskata šādā aspektā – vai *ITP* un *RR* saskaras ar grūtībām darbībā pie pētniecības un attīstības projektiem.
- (168) *RR* ieguldījumi uzņēmumā *ITP* tika tieši tādēļ, lai izveidotu stabilas ilglaicīgas attiecības⁽³²⁾, kas ir kopēja nozares iezīme attiecībās starp oriģinālu iekārtu ražotājiem un to galvenajiem partneriem. Piemēram, *RR* atsauca uz uzņēmumiem *Snecma* un *MTU* kā attiecīgi uzņēmumu *General Electric* un *Pratt&Whitney* ilglaicīgiem partneriem.
- (169) Šajā gadījumā uzņēmumiem *ITP* un *RR* ir izveidojusies sadarbība lidaparātu dzinēju jomā. Novērtējamais projekts ir trešais lielais *RR* izstrādātais dzinējs, kurā *ITP* līdzdalībai ir būtiska loma (un ikreiz saistībā ar to pašu sastāvdaļu – zemspiediena turbīnu). Pats *RR* atzīst, ka šī iepriekšējā līdzdalība faktiski padara tālāko sadarbību vieglāku un plūstošāku.
- (170) Komisija novērtējumā par uzņēmumam *ITP* piešķirto atbalstu tā līdzdalībai projektā *Trent 500*⁽³³⁾ atzīmēja, ka pirmajai *ITP* būtiskajai līdzdalībai *RR* dzinēja izstrādē bija raksturīga starptautiska sadarbība, bet neparedzēja īpašu piemaksu. Taču, kā atzina *RR*, iesaistīšanās secīgos projektos rada savstarpēju papildu pieredzi, kas pakāpeniski samazina ar sadarbību saistītās grūtības.
- (171) Diviem saistītiem uzņēmumiem ar stabilu ilgtermiņa partnerību nav nekādu grūtību sadarboties. Tāpēc Komisija secināja, ka uzņēmumus *ITP* un *RR* nevar uzskatīt par savstarpēji neatkarīgiem tajā nozīmē, kas nepieciešama piemaksas par sadarbību piešķiršanai pētniecības un attīstības projektiem.
- 9.4.2. *Pētniecības un attīstības darbības paziņotajā projektā tiks veiktas tikai Spānijā*
- (172) Jebkurā gadījumā nav izpildīts arī otrais nosacījums par projekta pārrobežu raksturu.
- (173) Spānijas iestādes apgalvo, ka Komisijai jānovērtē dzinēja izstrādes projekts kopumā, nevis tikai tā projekta daļa, ko izstrādā *ITP*.
- (174) Pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņu 5.1.3. punkta b) apakšpunkta otrais ievilkums nosaka, ka pētniecību izstrādi veic vismaz divās dažādās dalībvalstīs. Šajā gadījumā novērtējamais projekts ir zemspiediena turbīna, ko izstrādā *ITP*. Lielākā daļa projekta attaisnoto pētniecības un attīstības darbību notiek tikai Spānijā, un attaisnotās izmaksas uzņēmumam *ITP* rodas tā atrašanās vietās.
- (175) Līdz ar to Komisija uzskata, ka šim atbalstam nav iespējams piemērot piemaksu par sadarbību, jo *ITP* un *RR* nevar uzskatīt par neatkarīgiem uzņēmumiem un pētniecības un attīstības darbības notiek galvenokārt Spānijā.
- (176) Taču tāpat kā tā atzīmēja iepriekš attiecībā uz reģionālo piemaksu⁽³⁴⁾, Komisija atzīmē, ka piemaksas par sadarbību nepiemērošanai nav praktiskas nozīmes, jo atbalsta intensitāte saglabājas zemāka par līmeni, kas noteikts pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņēs.

9.5. Atbalsta intensitāte

- (177) Atbilstīgi pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņu 5.1.5. punktam piemērojamas atbalsta intensitātes pētniecības un attīstības projektiem, kurus finansē ar atmaksājamiem avansiem, ir 60 % rūpnieciskiem pētījumiem un 40 % eksperimentālai izstrādnei. Kā norādīts iepriekš, novērtējamajam projektam nevar piešķirt nekādas piemaksas.
- (178) Kā minēts iepriekš, projektā apmēram 39,82 % veido rūpnieciski pētījumi un apmēram 60,18 % eksperimentālā izstrādne. Tāpēc kopējā maksimālā atbalsta intensitāte ir 47,93 %⁽³⁵⁾.
- (179) Ņemot vērā to, ka kopējās attaisnotās izmaksas ir 73,567 miljoni *euro* un ka atbalsta summa, ko Spānijas iestādes sākotnēji plānoja piešķirt, bija 36,850 miljoni *euro* (abu lēmumu par atbalsta piešķiršanu summa), izrietošā atbalsta intensitāte būtu bijusi 50 %, kas pārsniedz maksimālo pieļaujamo intensitāti.

⁽³⁰⁾ Komisijas Rekomendācija 2003/361/EK (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

⁽³¹⁾ Padomes 2004. gada 20. janvāra Regula (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (EK Apvienošanās regula) (OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp.).

⁽³²⁾ Pēc *RR* minētā: "RR ir izveidojis auglīgas darba attiecības ar *ITP*, un *ITP* ir ieguvis padziļinātu izpratni par *RR* darba praksi, kārtību, līdzekļiem un metodēm".

⁽³³⁾ Lieta C 38/01 (OV L 61, 27.2.2004., 87. lpp.).

⁽³⁴⁾ Skatīt 149. līdz 151. apsvērumu iepriekš.

⁽³⁵⁾ $60,1 \times 40 \% + 39,82 \times 60 \% = 47,93 \%$.

- (180) Tāpēc Spānijas iestādes piekrita tam, ka attaisnoto izdevumu pārklasificēšanas rezultātā, kā minēts iepriekš 119. līdz 129. apsvērumā, tām ir jāsamazina atbalsta apjoms, lai ievērotu atbalsta maksimālo intensitāti. Spānija 2008. gada 18. septembra vēstulē norādīja, ka galīgā atbalsta summa būs 35,2624 miljoni *euro*. Spānija arī iesniedza pārskatītu maksāšanas un atmaksāšanas grafiku atbilstīgi 141. līdz 148. apsvērumā norādītajam.
- (181) Tādējādi atbalsta intensitāte ir zem maksimālās atbalsta intensitātes, kas paredzēta pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņēs.

9.6. Secinājums par proporcionalitāti

- (182) Komisija var secināt, ka attaisnoto izmaksu klasifikācija, mainītais atbalsta instruments un atbalsta summas pielāgošana nodrošina to, ka atbalsts saglabā proporcionalitāti un tiek ierobežots līdz minimumam. Turklāt šie nosacījumi, kas ir līdzīgi tiem, kuri piemēroti salīdzināmās lietās⁽³⁶⁾, arī nodrošina to, ka atbalsts tiek pilnībā atlīdzināts atbilstīgi tirgus nosacījumiem, kopā ar procentiem vai pat pārmaksāts, ja pārdošanas apjomi pārsniedz prognozētos.

10. IETEKME UZ KONKURENCI

- (183) Komisija lēmumā par procedūras uzsākšanu ierosināja, ka šai lietai par konkrēto tirgu uzskatāms lidaparātu dzinēju tirgus, kas ir pasaules mēroga tirgus. Tā lūdza ieinteresēto personu viedokli par šo jautājumu.
- (184) Komisija atgādina, ka lidaparātu dzinēju nozari raksturo trīs lielu oriģinālo iekārtu ražotāju klātbūtne – RR, *General Electric (GE)* un *Pratt&Whitney (PW)* – kuri vada dzinēju izstrādes programmas. Otrajā līmenī ir vairāki pirmās pakāpes partneri (*Snecma*, *MTU*, *Avio* Eiropā, *MHI*, *IHI* un *KHI* Japānā u. c.), kam daudzos gadījumos ir ilglaicīgas attiecības ar vienu oriģinālo iekārtu ražotāju (kā uzņēmumam *Snecma* ar *GE*) vai kuri strādā ar dažādiem oriģinālo iekārtu ražotājiem uz projektu pamata (kā *Volvo*). *ITP* ir mazākais no pirmās pakāpes partneriem.
- (185) Spānijas iestādes norādīja, ka pasaules mēroga lidaparātu dzinēju sastāvdaļu tirgū *ITP* ir mazāks dalībnieks nekā tā konkurenti (Eiropā *Rolls Royce*, *Snecma*, *Avio*, *Volvo*, *MTU* u. c.). Tāpēc atbalstam būtu bijusi ļoti ierobežota ietekme, ņemot vērā *ITP* mazo tirgus daļu, kas veido tikai [5–10 %] no ierobežotākā gāzes turbīnu tirgus, kas ir neliela daļa no lielākā dzinēju tirgus. Kā minēts lēmumā

par procedūras uzsākšanu, zemspiediena turbīnas ir dzinēja svarīgākā sastāvdaļa, bet to tirgu nevar vienkārši uzskatīt par atsevišķu tirgus segmentu, cita starpā tāpēc, ka tās var izstrādāt vai nu lielle oriģinālo iekārtu ražotāji, vai pirmās pakāpes partneri.

- (186) Bez RR procedūrā nepiedalījās neviena cita ieinteresētā persona. Ņemot vērā lēmumu par procedūras uzsākšanu piešķirto atklātumu un nelielo skaitu nozares pārstāvju, kā arī to lielumu (visi lieli uzņēmumi), Komisija no šī piezīmju trūkuma secina, ka neviens konkurents neuztraucas par to, ka šis atbalsts varētu izkropļot dinamiskos stimulus, radīt tirgus spēku vai saglabāt neefektīvas tirgus struktūras.

- (187) Tāpēc Komisija var secināt, ka, tā kā konkurenti vai citas trešās personas nav izteikušas savu viedokli, un, ņemot vērā *ITP* ļoti ierobežoto tirgus daļu, ietekme uz konkurenci ir ļoti ierobežota.

11. NETIEŠS ATBALSTS RR

- (188) Komisija lēmumā par procedūras uzsākšanu pauda šaubas par iespējamu netiešu atbalstu, ko paziņotais pasākums varētu piešķirt dzinēja ražotājam RR. Komisija atzīmēja, ka RR varētu būt iespējams atbalsta saņēmējs, jo tas ir projekta *Trent 1000* vadītājs un *ITP* liels akcionārs. Komisija atzīmēja arī, ka šo novērtējumu var ietekmēt īpašie sadarbības nosacījumi, kurus varētu ietekmēt atbalsts.
- (189) Jau savās piezīmēs, kas iesniegtas paziņošanas posmā, Spānijas iestādes bija norādījušas, ka, viņuprāt, nav netieša atbalsta, jo nauda, ko *ITP* maksā RR kā dalības maksu⁽³⁷⁾, nāk no paša uzņēmuma līdzekļiem un nav saistīta ar projekta attaisnotajām izmaksām.
- (190) Kā Komisija pieprasīja lēmumā par procedūras uzsākšanu, Spānijas iestādes papildus iesniedza visus attiecīgos dokumentus saistībā ar *ITP* un RR sadarbību, proti 2003. gada saprašanās memorandu un vienošanos par riska un peļņas sadali.
- (191) Spānija un *ITP* ir atzīmējušas, ka līgums starp *CDTI* un *ITP* skaidri norāda, ka attaisnotie izdevumi ir tikai tie, kas radušies projekta īstenošanas laikā, tajos neiekļaujot maksas, ko *ITP* maksā RR.

⁽³⁶⁾ Lietas *Eurocopter N 186/06*, *Turbomeca N 447/07* vai *Rolls-Royce Deutschland N 195/07*.

⁽³⁷⁾ Tā ir parasta prakse, ka partneri, ar kuriem dala risku un peļņu, maksā dalības maksu oriģinālu iekārtu ražotājiem.

- (192) Otrkārt, Spānija norādīja, ka CDTI stingri uzraudzīs līguma izpildi un izmaksās atbalstu ITP tikai tad, kad izdevumi tiks dokumentēti.
- (193) Visbeidzot, Spānija apgalvoja, ka cenas, kuras izmantotas komercattiecībās starp RR un ITP, ir identiskas tām cenām, kas izmantotas citos līgumos ar partneriem, ar kuriem tiek dalīts risks un peļņa.
- (194) RR savās piezīmēs vispirms sīki aprakstīja sarunu procesus starp oriģinālu iekārtu ražotājiem un iespējamiem partneriem, ar ko tiek dalīts risks un peļņa, kuros ietilpst paralēlas pārrunas ar dažādiem partneriem Eiropā un ārvalstīs. Šīs pārrunas ietver dažādus pārrunu līmeņus un partneru veiktu iespējamo iesaistīšanu un nenotiek par atsevišķām sastāvdaļām, pat ja ir kādas pamattehnoloģiju jomas, kurās oriģinālo iekārtu ražotāji nevēlas iegūt partnerus. RR norādīja arī, ka partneru ieguldījumus programmā – kas var būt partneru, ar kuriem dala risku un peļņu, ieguldīta nauda, darbs pie tehnoloģiju izstrādes, pakalpojumu sniegšana un detaļu izstrāde – apspriež un nosaka programmas sākumā.
- (195) RR minēja, ka sarunas tika organizētas atbilstoši nesaisītītu pušu darījumu nosacījumiem, pēc visiem tirdzniecības noteikumiem, tāpat kā ar citiem partneriem, ar kuriem tiek dalīts risks un peļņa. Tas aprakstīja vienošanos ar ITP, kas atbilst vienošanām, kuras noslēgtas ar citiem partneriem, ar kuriem pilnībā tiek dalīts risks un peļņa⁽³⁸⁾ projektā Trent 1000. RR pierādīja, ka ITP kopējais ieguldījums nerada RR nekādu finansiālu priekšrocību.
- (196) Visbeidzot, RR minēja, ka tas negūs labumu no Spānijas piešķirtā atbalsta uzņēmumam ITP, jo šo atbalstu izmantos tikai Spānijā, ITP darbam pie zemspiediena turbīnas izstrādes. RR gūtu labumu tikai no dividendēm, uz kurām tam būtu tiesības kā akcionāram.
- (197) Komisija cita starpā atzīmē, ka šie argumenti apstiprina arī to, ka piemaksa par sadarbību nav piemērojama (skatīt 172. līdz 176. apsvērumu iepriekš). Tā kā ITP ir vienīgais atbalsta saņēmējs, tas sedz visas attaisnotās izmaksas. Pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņu 5.1.3. punkta b) apakšpunkta i) punkta pirmais ievilkums nosaka, ka nevienam atsevišķajam uzņēmumam nav jāsedz vairāk kā 70 % no attaisnotajām izmaksām, kas acīmredzami nav šis gadījums.
- (198) Komisija šo argumentu novērtējumā pirmkārt atzīmē, ka Spānijas iesniegtie dokumenti un ieinteresēto personu iesniegtā informācija norāda, ka starp ITP un RR noslēgtais risks un peļņas sadales līgums patiešām bija apspriests pēc tirdzniecības noteikumiem.
- (199) Otrkārt, Komisija atzīmē, ka attaisnotie izdevumi ir radušies tikai Spānijā un ka atbalstāmajā projektā nav iekļautas nekādas izmaksas, kas saistītas ar RR darbībām vai RR telpās veiktajām darbībām.
- (200) Treškārt, Komisija apstiprina, ka tas, ka RR ir akcionārs, nedod tam nekādu citu priekšrocību no atbalsta uzņēmumam ITP, kā vien to, kas rodas no ilglaicīgu partnerattiecību izveidošanās.
- (201) Komisija atzīmē arī, ka ir iespējams apgalvot, ka oriģinālu iekārtu ražotājiem ir priekšrocība tad, ja to partneri, ar kuriem tiek dalīts risks un peļņa, gūst labumu no atbalsta, kas ļauj partneriem, ar kuriem tiek dalīts risks un peļņa, ieguldīt ievērojamus līdzekļus lielo dzinēju izstrādes programmās un pašiem oriģinālo iekārtu ražotājiem sadalīt ar šīm programmām saistītos riskus.
- (202) Taču, no otras puses, Komisija atzīmē, ka salīdzinājumā ar oriģinālu iekārtu ražotāju kopējiem ieguldījumiem šajās programmās šāda priekšrocība neizbēgami ir ierobežota. Priekšrocība būtu vēl ierobežotāka salīdzinājumā ar dzinēju tirgus kopējo lielumu un ar oriģinālu iekārtu ražotāju kopējo apgrozījumu.
- (203) Jebkurā gadījumā šķiet, ka ir neiespējami noteikt šīs priekšrocības apjomu, jo, lai to izdarītu, būtu jābalstās uz salīdzinājumu ar programmu organizāciju alternatīviem scenārijiem, ņemot vērā sarunu ar partneriem, ar kuriem tiek dalīts risks un peļņa, sarežģītību.
- (204) Jebkurā gadījumā Komisija atzīmē, ka šī priekšrocība nav saistīta ar valsts naudas līdzekļu nodošanu oriģinālo iekārtu ražotājam, it īpaši šajā gadījumā, kad visi attaisnotie izdevumi ir radušies Spānijā.
- (205) Tādējādi, ja netiek nodoti valsts līdzekļi un ja ir ierobežota un nenosakāma apjoma priekšrocība, Komisija var secināt, ka Spānijas atbalsts uzņēmumam ITP nerada netiešu atbalstu uzņēmumam RR.

12. LĪDZVAROŠANAS TESTS

- (206) Saskaņā ar pētniecības, attīstības un inovācijas nostādņu 7.5. punktu, ņemot vērā iepriekš izvērtētos pozitīvos un negatīvos faktorus, Komisija izsver pasākuma ietekmes un nosaka, vai izrietošie izkropļojumi negatīvi ietekmē tirdzniecības nosacījumus tādā mērā, ka tas ir pretrunā kopējām interesēm.

⁽³⁸⁾ RR ar šiem uzņēmumiem nav saistīts kā šo uzņēmumu akcionārs.

- (207) Šajā gadījumā Komisija konstatē, ka atbalstam ir pozitīva ietekme, ciktāl tas attiecas uz tirgus nepilnībām, ka tam ir stimulējoša ietekme uz atbalsta saņēmēju un ka tas ir piešķirts, izmantojot piemērotu instrumentu, kas nodrošina atbalsta proporcionalitāti.
- (208) Komisija konstatē arī, ka pasākuma negatīvās ietekmes ir ierobežotas, jo atbalsta radītais konkurences izkropļojums ir nenozīmīgs, jo tas neizspiež konkurentu ieguldījumus, nerada tirgus varas stāvokli un neuztur neefektīvu tirgus struktūru.
- (209) Līdzsvarojot šos faktorus, Komisija turklāt atzīmē, ka Spānijas iestādes ir piekritušas samazināt attaisnoto izmaksu summu, pārskatīt to klasifikāciju, pielāgot atbalsta instrumentu un samazināt atbalsta kopējo summu.
- (210) Spānijas iestādes iesniegs gada pārskatu par atbalsta īstenošanu, ļaujot Komisijai pārraudzīt pasākumu.
- (211) Nobeigumā Komisija var apgalvot, ka novērtējamā atbalsta līdzsvarošanas tests ir pozitīvs.

13. SECINĀJUMI

- (212) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija tādējādi secina, ka tai nebūtu jāceļ iebildumi pret atbalstu 35,2624

miljonu *euro* apmērā, ko Spānija plāno piešķirt *ITP*, lai izstrādātu zemspiediena turbīnu dzinējam *Trent 1000*, ko izstrādājis *RR* un kas paredzēts lidaparātam *Boeing 787*.

- (213) Visbeidzot, Komisija uzskata, ka Spānijas piešķirtais atbalsts neietver netiešu atbalstu uzņēmumam *RR*,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Valsts atbalsts EUR 35 262 400 apmērā, ko Spānija plāno piešķirt *ITP*, ir saderīgs ar kopējo tirgu.

Atbalsta īstenošana tādējādi tiek atļauta.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Spānijas Karalistei.

Briselē, 2008. gada 21. oktobrī

Komisijas vārdā —

Komisijas locekle

Neelie KROES